

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bấy giờ, thân mẫu của Như Lai Ma-da, dẫn các Thiên nữ đến chỗ Thế Tôn, đánh lễ sát chân ngồi qua một bên rồi bạch:

–Cách biệt lâu lắm mới được phụng hầu! Nay Thế Tôn đến đây thật là đại hạnh. Tôi hằng mong mỏi, nhớ tưởng gặp Phật, hôm nay Thế Tôn mới đến.” Sau khi Thánh mẫu Ma-da đánh lễ sát chân, ngồi qua một bên. Lúc ấy, Thích Đề-hoàn Nhân cũng đánh lễ sát chân rồi ngồi qua một bên. Chư Thiên trời Tam thập tam cũng đánh lễ sát chân rồi ngồi qua một bên. Khi chúng chư Thiên thấy Như Lai, thì ở đó Thiên chúng tăng ích, A-tu-luân tổn giảm.

Bấy giờ, Thế Tôn lần lượt thuyết cho chúng chư Thiên kia các đề tài vi diệu, là luận về bố thí, luận về trì giới, luận về sinh Thiên; dục là tướng bất tịnh, dâm là sự nhơ xấu, giải thoát là an lạc. Bấy giờ, Thế Tôn khi thấy tâm ý chúng chư Thiên khai mở; như pháp mà chư Phật Thế Tôn thường thuyết, là Khổ, Tập, Tận, Đạo, Ngài cũng khắp vì chư Thiên mà nói hết. Mọi người ngay trên chỗ ngồi dứt sạch bụi nhơ, được mắt pháp trong sạch. Lại có mười tám ức Thiên nữ thấy được dấu đạo; ba vạn sáu ngàn Thiên chúng được mắt pháp trong sạch. Khi ấy, Mẹ Như Lai từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ sát chân rồi trở vào trong cung.

Bấy giờ, Thích Đề-hoàn Nhân bạch Phật:

–Nay, con phải dùng loại thức ăn gì cúng bữa ăn Như Lai? Là dùng thức ăn cõi người hay thức ăn tự nhiên của cõi trời?

Thế Tôn bảo:

–Hãy dùng thức ăn cõi người mà dọn bữa cho Như Lai. Vì sao? Vì thân Ta sinh ở nhân gian, lớn lên ở nhân gian, thành Phật ở nhân gian.

Thích Đề-hoàn Nhân bạch Phật:

–Thưa vâng, bạch Thế Tôn.

Thích Đề-hoàn Nhân lại bạch Phật:

–Theo thời tiết trên trời hay thời tiết nhân gian?

Thế Tôn bảo:

–Theo thời tiết nhân gian.

Đáp:

–Thưa vâng, bạch Thế Tôn.

Lúc ấy, Thích Đề-hoàn Nhân dùng thức ăn cõi người và lại y theo thời tiết cõi người, dọn bữa ăn cho Như Lai.

Bấy giờ, các trời Tam thập tam nói với nhau:

–Nay chúng ta mới thấy Như Lai ăn cơm suốt cả ngày.

Lúc ấy, Thế Tôn bèn nghĩ: “Nay Ta phải nhập Tam-muội như vậy, muốn cho chư Thiên tiến thì tiến, muốn cho chư Thiên lui thì lui. Rồi Thế Tôn liền nhập Tam-muội này khiến chư Thiên tiến lui tùy theo thời thích hợp.

Bấy giờ, bốn bộ chúng ở nhân gian, lâu lắm không thấy Như Lai, liền đến chỗ A-nan, bạch A-nan:

–Nay Như Lai đang ở đâu? Chúng con mong mỏi muốn được gặp.

A-nan đáp:

–Chúng tôi lại cũng không biết Như Lai đang ở đâu!

Lúc ấy, vua Ba-tư-nặc, vua Ưu-điền, cùng đến chỗ A-nan, hỏi A-nan:

–Hôm nay Như Lai đang ở đâu?

A-nan đáp:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Đại vương, tôi cũng không biết Như Lai đang ở đâu.

Lúc ấy, vì hai vua nhớ, muốn gặp Như Lai, nên sinh ra bệnh khổ. Bấy giờ quần thần chỗ vua Ưu-điền, tâu vua:

–Đại vương nay mắc bệnh gì?

Vua bảo:

–Ta vì ưu sầu thành bệnh.

Quần thần tâu vua:

–Đại vương ưu sầu chuyện gì mà thành bệnh vậy?

Vua này đáp:

–Vì không thấy Như Lai. Nếu không gặp lại Như Lai, chắc ta chết mất.

Lúc này, quần thần suy nghĩ: “Phải tìm phương tiện gì để vua Ưu-điền không chết. Chúng ta nên làm hình tượng Như Lai.”

Bấy giờ, quần thần tâu vua:

–Chúng tôi muốn làm hình tượng Phật, để có thể cung kính, thừa sự, đánh lễ.

Khi nghe những lời này xong, vua vui mừng hơn hở, không tự kiểm chế được, liền bảo quần thần:

–Lành thay, những lời của các khanh thật tuyệt diệu!

Quần thần tâu vua:

–Nên dùng báu vật gì để làm hình tượng Như Lai?

Lúc ấy, vua liền ra lệnh cho các tượng sư kỹ xảo trong đất nước, bảo họ rằng:

–Nay ta muốn làm hình tượng.

Các tượng sư kỹ xảo khéo đáp:

–Thưa vâng, đại vương!

Vua Ưu-điền liền dùng gỗ chiên-đàn ngư đầu làm hình tượng Như Lai, cao năm thước.

Bấy giờ, vua Ba-tư-nặc nghe vua Ưu-điền làm tượng Như Lai cao năm thước để cúng dường. Vua Ba-tư-nặc lại triệu mời các tượng sư khéo trong nước tới và bảo:

–Nay ta muốn tạo hình tượng Như Lai. Các khanh hãy làm cho xong ngay!

Lúc ấy, vua Ba-tư-nặc nghĩ như vậy: “Nên dùng báu vật gì để làm hình tượng Như Lai?” Lát sau lại nghĩ: “Thân hình Như Lai có màu vàng như Thiên kim. Nay nên dùng vàng để tạo hình tượng Như Lai.” Vua Ba-tư-nặc liền dùng vàng ròng tử ma làm hình tượng Như Lai, cao năm thước. Bấy giờ, trong Diêm-phù-đề mới có hai hình tượng Như Lai.

Lúc ấy, bốn bộ chúng đến chỗ A-nan, bạch với A-nan:

–Chúng con mong mỏi, nhớ nghĩ đến Như Lai, muốn được trông thấy Ngài. Ngày hôm nay Như Lai đang ở đâu vậy?

A-nan đáp:

–Chúng tôi cũng lại không biết Như Lai đang ở đâu. Nhưng nay chúng ta hãy đến chỗ A-na-luật để hỏi ý nghĩa này. Vì sao? Vì Tôn giả A-na-luật có Thiên nhãn bậc nhất, trong sạch không tỳ vết. Ngài dùng Thiên nhãn thấy một ngàn cho đến tam thiên đại thiên thế giới. Ngài có thể thấy biết hết.

Bốn bộ chúng cùng A-nan đến chỗ A-na-luật, bạch A-na-luật:

–Hôm nay bốn bộ chúng đến gặp tôi hỏi tôi về việc ngày nay Như Lai đang ở đâu. Cúi xin Tôn giả, dùng Thiên nhãn xem Như Lai đang ở đâu?

Lúc ấy, Tôn giả A-na-luật đáp:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Các vị hãy chờ một lát, nay tôi cũng muốn xem Như Lai đang ở đâu?

Lúc ấy, A-na-luật ngồi ngay ngắn, giữ niệm trước mặt, dùng Thiên nhãn tìm khắp Diêm-phù-đề mà không thấy Như Lai. Lại dùng Thiên nhãn quan sát khắp Cù-da-ni, Phất-vu-đãi, Uất-đơn-viết, mà vẫn không thấy. Lại quan sát Tứ Thiên vương, Tam thập tam thiên, Diêm thiên, Đâu-suất thiên, Tha hóa tự tại thiên, cho đến Phạm thiên mà vẫn không thấy. Lại quán sát một ngàn Diêm-phù-đề, một ngàn Cù-da-ni, một ngàn Uất-đơn-viết, một ngàn Phất-vu-đãi, một ngàn Tứ Thiên vương, một ngàn Diêm thiên, một ngàn Đâu-suất thiên, một ngàn Tha hóa tự tại thiên, một ngàn Phạm thiên cũng không thấy Như Lai. Lại quán sát tam thiên đại thiên quốc độ cũng không thấy. Liên từ chỗ ngồi đứng dậy nói với A-nan:

–Tôi đã quán sát khắp tam thiên đại thiên quốc độ mà vẫn không thấy Thế Tôn.

Lúc ấy, A-nan và bốn chúng đều ngồi lặng im. A-nan nghĩ: “Như Lai sẽ không nhập Niết-bàn chứ?”

Bấy giờ, trên trời Tam thập tam, chư Thiên bảo nhau:

–Chúng ta đã được lợi thiện. Cúi nguyện bảy Phật thường hiện ở đời để trời và người được nhiều lợi ích.

Có vị Thiên nói:

–Nói chi đến bảy Phật, chỉ cần sáu Phật, điều này cũng đã quá tốt.

Hoặc có Thiên tử nói chỉ cần có năm, hoặc bốn Phật, hoặc nói ba, hoặc nói hai Phật xuất hiện ở đời thì cũng nhiều lợi ích.

Lúc ấy, Thích Đề-hoàn Nhân bảo chư Thiên:

–Nói chi bảy Phật, cho đến hai Phật, chỉ duy Phật Thích-ca ở đời lâu dài thì đã được nhiều lợi ích.

Bấy giờ, ý Như Lai muốn chư Thiên đến thì chư Thiên liền đến, ý muốn chư Thiên đi, thì chư Thiên liền đi. Lúc ấy, chư Thiên trời Tam thập tam nói với nhau:

–Vì sao Như Lai ăn suốt cả ngày vậy?

Khi ấy, Thích Đề-hoàn Nhân nói với chư Thiên trời Tam thập tam:

–Hiện tại, Như Lai thọ thực theo thời tiết ở nhân gian, không theo thời tiết trên trời.

Bấy giờ, Thế Tôn đã trải qua ba tháng ở trên trời. Thế Tôn nghĩ: “Bốn bộ chúng người Diêm-phù-đề không gặp Ta đã lâu, rất có lòng tưởng nhớ khát trông. Nay Ta nên xả thân tức cho các Thanh văn biết Như Lai đang ở trời Tam thập tam.”

Rồi Thế Tôn liền xả thân tức.

Lúc ấy, A-nan đến chỗ A-na-luật, bạch với A-na-luật:

–Hôm nay bốn bộ chúng khát trông muốn gặp Như Lai. Nhưng Như Lai nay không diệt độ chăng?

Lúc ấy, A-na-luật bảo A-nan:

–Hôm qua có vị Thiên đến chỗ tôi báo, Như Lai đang ở trong giảng đường Thiện pháp trên trời Tam thập tam. Nay thầy hãy đợi một chút. Tôi muốn quán sát hiện Như Lai đang ở đâu?

Rồi Tôn giả A-na-luật liền ngồi kiết già, chánh thân chánh ý, tâm không lay động, dùng Thiên nhãn quan sát trời Tam thập tam, thấy Thế Tôn đang ngồi trên phiến đá rộng một do-tuần. A-na-luật liền xuất định, nói với A-nan:

–Như Lai hiện ở trời Tam thập tam, đang thuyết pháp cho mẹ.

Lúc ấy, A-nan và bốn bộ chúng vui mừng hớn hở không tự kiềm chế được. A-nan hỏi bốn bộ chúng:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Ai có thể đến trời Tam thập tam thăm hỏi Như Lai?

A-na-luật đáp:

–Nay, Tôn giả Mục-liên có thần thông đệ nhất. Mong Tôn giả dùng thần lực đi thăm hỏi Phật.

Lúc ấy, bốn bộ chúng bạch Mục-liên:

–Hôm nay Như Lai ở trời Tam thập tam. Cúi xin Tôn giả đem danh tánh bốn bộ chúng thăm hỏi Như Lai và trình ý nghĩa này lên bạch Như Lai: “Thế Tôn đắc đạo trong Diêm-phù-đề, tại thế gian, xin oai thần khuất tất trở về lại thế gian.”

Mục-liên đáp:

–Tốt lắm, các Hiền giả.

Lúc ấy, Mục-liên nhận lời dạy bốn bộ chúng, trong khoảnh khắc co duỗi cánh tay, đã bay lên trời Tam thập tam, đến chỗ Thế Tôn.

Khi ấy, Thích Đề-hoàn Nhân và chư Thiên trời Tam thập tam từ xa thấy Mục-liên đến, mọi người nghĩ như vậy: “Đúng là sứ giả Tăng hay sẽ là sứ giả các vua.” Chư Thiên đều đứng dậy nghênh đón và nói:

–Lành thay, Tôn giả!

Lúc ấy, từ xa Mục-liên thấy Thế Tôn đang thuyết pháp cho vô số người, bèn nghĩ thầm: “Thế Tôn ở tại cõi trời, cũng vẫn bị quấy rầy.” Mục-liên đến chỗ Thế Tôn, đánh lễ sát chân rồi đứng qua một bên. Bấy giờ, Mục-liên bạch Phật:

–Thế Tôn, bốn bộ chúng hỏi thăm Như Lai sống có được nhẹ nhàng, đi đứng mạnh khỏe không và bạch việc này: “Như Lai sinh trưởng trong cõi Diêm-phù-đề, đắc đạo tại thế gian, cúi xin Thế Tôn trở về lại thế gian. Bốn chúng khát trông, muốn được gặp Thế Tôn.

Thế Tôn bảo:

–Mong cho bốn bộ chúng tiến tu đạo nghiệp không mệt mỏi. Thế nào, Mục-liên, bốn bộ chúng du hóa có cực nhọc không? Không có kiện tụng phải không? Ngoại đạo dị học không xúc nhiễu chăng?

Mục-liên đáp:

–Bốn bộ chúng hành đạo không có mệt mỏi.

–Nhưng này Mục-liên, lúc này, ông nghĩ rằng: “Như Lai ở đây vẫn bị quấy rầy.” Việc này không phải vậy. Vì sao? Vì thời gian ta thuyết pháp không kéo dài lâu. Nếu ta nghĩ, muốn chư Thiên đến, thì chư Thiên liền đến. Ta muốn chư Thiên không đến, chư Thiên không đến. Mục-liên, ông hãy trở về thế gian. Bấy ngày nữa Như Lai sẽ đến cạnh hồ nước lớn, nước Tăng-ca-thi¹.

Lúc ấy, trong khoảnh khắc co duỗi cánh tay, Mục-liên đã trở vườn Kỳ-đà Cấp cô độc, đến gặp bốn chúng nói với họ:

–Các Hiền giả nên biết! Bấy ngày nữa Như Lai sẽ đến cạnh hồ nước lớn, nước Tăng-ca-thi Diêm-phù-đề.

Sau khi bốn bộ chúng nghe những lời này xong, vui mừng hớn hở, không tự kiềm chế được. Lúc này, vua Ba-tư-nặc, Ưu-điền, Ác Sinh, Ưu-đà-diên, Tần-bà-sa-la² nghe tin bấy ngày nữa Như Lai sẽ đến cạnh hồ nước lớn nước Tăng-ca-thi vui mừng hớn hở, không

¹. Tăng-ca-thi quốc 僧迦尸國. Pāli: Saṅkassa, một thị trấn cách Xá-vệ chừng ba mươi dặm. Thế Tôn thị hiện thần biến tại đây, dưới cây Gaṇḍamba.

². Để bản: Tần-tỳ-sa-la.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

tự kiểm chế được. Lúc này, dân chúng Tỳ-xá-ly, dòng họ Thích-ca-tỳ-la-vệ³, nhân dân Câu-di-la-việt, nghe Như Lai sẽ đến cõi Diêm-phù-đề. Nghe xong vui mừng hơn hở, không tự kiểm chế được.

Bấy giờ, vua Ba-tư-nặc tập hợp bốn bộ binh đến cạnh hồ nước này để gặp Thế Tôn. Lúc ấy, năm vị vua đều tập họp binh chúng đến chỗ Thế Tôn, muốn được hầu thăm Như Lai. Dân chúng dòng họ Thích ở Ca-tỳ-la-vệ đều đến chỗ Thế Tôn cùng chúng bốn bộ cũng đều đến chỗ Thế Tôn muốn được gặp Thế Tôn.

Bấy giờ là ngày đầu bảy ngày, Thích Đề-hoàn Nhân bảo Thiên tử Tự tại:

–Hôm nay, từ đỉnh núi Tu-di đến hồ nước Tăng-ca-thi, ông hãy làm ba con đường. Ta quan sát Như Lai sẽ không dùng thần túc trở về Diêm-phù-đề.

Thiên tử Tự tại đáp:

–Việc này rất hay. Đúng lúc ấy, tôi sẽ làm xong ngay.

Thiên tử Tự tại làm ba con đường bằng vàng, bạc và thủy tinh. Con đường vàng ở giữa, đường thủy tinh một bên và đường bạc một bên. Hai bên, hóa ra cây vàng.

Trong thời gian bảy ngày ấy, các vị chư Thiên thần diệu đều đến nghe pháp.

Bấy giờ, Thế Tôn thuyết pháp cho hàng ngàn vạn chúng trước sau vây quanh; thuyết về khổ của năm thanh ấm⁴. Sao gọi là năm? Đó là sắc, thọ*, tưởng, hành, thức.

Sao gọi là sắc ấm? Đó là thân do bốn đại, là sắc được tạo bởi bốn đại. Đó gọi là sắc ấm.

Sao gọi là thọ* ấm? Đó là cảm thọ khổ, cảm thọ lạc, cảm thọ không khổ không lạc. Đó gọi là thọ ấm.

Sao gọi là tưởng ấm? Đó là sự tụ hội của ba thời. Đó gọi là tưởng ấm.

Sao gọi là hành ấm? Đó là thân hành, khẩu hành, ý hành. Đó gọi là hành ấm.

Sao gọi là thức ấm? Đó là nhãn, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý. Đó gọi là thức ấm.

Sao gọi là sắc? Sắc bao gồm lạnh cũng là sắc, nóng cũng là sắc, đói cũng là sắc, khát cũng là sắc.

Sao gọi là thọ? Thọ là giác biết. Giác biết vật gì? Giác biết khổ, giác biết lạc, giác biết không khổ, không lạc. Đó gọi là giác biết.

Sao gọi là tưởng? Tưởng cũng là biết. Đó là biết xanh, vàng, đỏ, trắng, biết khổ, biết lạc. Đó gọi là biết.

Sao gọi là hành? Nó tác thành nên gọi nó là hành. Tác thành những gì? Hoặc thành hành vi ác, hoặc thành hành thiện. Cho nên gọi là hành.

Sao gọi là thức? Thức là phân biệt nhận biết phải hay không phải, cũng nhận biết các vị. Đó gọi là thức.

Các Thiên tử nên biết, có năm thanh ấm này, là biết có ba đường: Ác đạo, Thiên đạo và Nhân đạo. Năm thanh ấm này diệt, biết là có đạo Niết-bàn.

Khi Phật nói pháp này cho các vị trời, có sáu vạn người trên trời được mắt pháp trong sạch.

Sau khi thuyết pháp xong, Thế Tôn từ chỗ ngồi đứng dậy, đến đỉnh núi Tu-di nói kệ này:

*Các người hãy siêng học
Nơi Phật, Pháp, Thánh chúng*

³. Để bản: Ca-tỳ-la-việt.

⁴. Truyền thuyết Pāli, Phật giảng Abhidhamma trên Tam thập tam thiên. Đoạn này Phật đang giảng nội dung của Abhidhamma.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Diệt đường đến tử vong
Như dùng móc dạy voi.
Những ai không biếng nhác
Ở trong chánh pháp này
Người ấy dứt sinh tử
Không có nguồn gốc khổ.*

Thế Tôn nói kệ này xong, bèn đi đến con đường giữa đường. Khi ấy Phạm thiên trên con đường bạc phía bên phải Như Lai. Thích Đề-hoàn Nhân trên con đường thủy tinh bên trái. Thiên chúng ở giữa hư không rải hoa, đốt hương, xướng kỹ nhạc, giúp vui cho Như Lai.

Bấy giờ, Tỳ-kheo-ni Ưu-bát Hoa Sắc⁵ nghe Như Lai hôm nay sẽ đến cạnh hồ trong nước Tăng-ca-thi ở Diêm-phù-đề. Cô suy nghĩ như vậy: “Bốn bộ chúng, quốc vương, đại thần, nhân dân trong nước không ai là không đến. Nếu ta bằng thường pháp đến thì điều này chẳng thích hợp. Nay ta phải hiện thành hình dung Chuyển luân thánh vương đến gặp Thế Tôn.

Tỳ-kheo-ni Liên Hoa Sắc liền ẩn hình, hiện thành Chuyển luân thánh vương đầy đủ bảy báu, như là bánh xe báu, voi báu, ngựa báu, châu báu, ngọc nữ báu, điện binh báu, kho tàng báu.

Trong lúc đó, Tôn giả Tu-bồ-đề đang vá y tại một mé núi, trong núi Kỳ-xà-quật nơi thành La-duyệt. Tu-bồ-đề nghe Thế Tôn hôm nay về đến châu Diêm-phù-đề, thầm nghĩ: “Bốn bộ chúng không ai là không đến gặp. Nay ta cũng nên đến thăm hỏi, lễ bái Như Lai.” Tôn giả Tu-bồ-đề liền ngưng việc vá y. Rồi chỗi ngồi đứng dậy, chân phải vừa chạm đất, tức thì ngài lại nghĩ: “Thân hình Như Lai đó, cái gì là làm Thế Tôn, là mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, ý chẳng? Người mà ta đến gặp lại là đất, nước, lửa, gió chẳng? Hết thấy các pháp đều không tịch, không tạo, không tác, như những gì Thế Tôn đã nói kệ:

*Nếu ai muốn lễ Phật
Và các bậc Tối thắng
Ấm, trì, nhập⁶ các loại
Đều phải quán vô thường.
Phật quá khứ xa xưa
Cho đến Phật tương lai
Cùng chư Phật hiện tại
Tất cả đều vô thường.
Nếu ai muốn lễ Phật
Quá khứ và tương lai
Hoặc ở trong hiện tại
Phải quán nơi pháp Không.
Nếu ai muốn lễ Phật
Quá khứ và tương lai
Hoặc ở trong hiện tại
Nên xét nơi vô ngã.*

⁵. Ưu-bát-hoa-sắc 優鉢華色 : Liên Hoa Sắc. Pāli: Pāli: Uppalavaṇṇā, Tỳ-kheo-ni thân thông đệ nhất. Xem kinh số 2 phẩm 5.

⁶. Ấm, trì, nhập 陰持入 : Uẩn, giới, xứ. Pāli: Khandha, dhātu, āyatana.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Trong đây không có ngã, không có mạng, không có con người, không có tạo tác, cũng không hình dung, có dạy, có truyền. Các pháp thấy đều không tịch. Cái gì là ngã? Cái ta là không chủ. Nay ta quy mạng tụ chân pháp.” Rồi Tôn giả Tu-bồ-đề liền ngồi vá y trở lại.

Lúc ấy, Tỳ-kheo-ni Ưu-bát Hoa Sắc hóa thành Chuyển luân thánh vương, bảy báu dẫn đường, đi đến chỗ Thế Tôn. Năm vua từ xa trông thấy Chuyển luân thánh vương đến, vui mừng hơn hờ, không tự kiềm chế được, tự nói với nhau:

–Thật là kỳ diệu hiếm có! Thế gian xuất hiện có hai trân bảo, là Như Lai và Chuyển luân thánh vương.

Bấy giờ, Thế Tôn dẫn hàng vạn Thiên chúng từ trên đỉnh núi Tu-di xuống đến cạnh hồ nước. Thế Tôn đưa chân dẫm lên đất, lúc này làm tam thiên đại thiên thế giới này chấn động sáu cách. Chuyển luân thánh vương hóa hiện, từ từ đi đến chỗ Thế Tôn. Vua các nước nhỏ và nhân dân tất cả đều tránh ra. Khi đã đến gần Thế Tôn, Chuyển luân thánh vương hóa giả liền hiện nguyên hình là Tỳ-kheo-ni và đánh lễ sát chân. Năm vị vua thấy vậy, đều than thở, bảo nhau:

–Hôm nay chúng ta thật có sự mất mát. Chúng ta đáng ra trước được gặp Như Lai, nhưng nay thì Tỳ-kheo-ni này đã gặp trước.

Lúc ấy, Tỳ-kheo-ni đến gặp Thế Tôn, đánh lễ sát chân, rồi bạch Phật rằng:

–Nay con đánh lễ Đấng Tối Thắng! Hôm nay, con được hầu thăm trước tiên. Con là Tỳ-kheo-ni Ưu-bát Hoa Sắc, đệ tử của Như Lai.

Khi ấy, Thế Tôn nói kệ này:

*Nghiệp lành nhờ lễ trước
Hơn hết, không ai bằng
Cửa giải thoát, Không, Vô⁷
Đó là nghĩa lễ Phật.
Nếu ai muốn lễ Phật
Tương lai và quá khứ
Hãy quán pháp Không, Vô⁸
Đó là nghĩa lễ Phật.*

Khi ấy, năm vua và nhân dân nhiều không thể đếm xuể, đến chỗ Thế Tôn. Mỗi vị đều tự xưng danh hiệu. Con là Ba-tư-nặc vua nước Ca-thi. Con là Ưu-điền vua nước Bạt-sai. Con là Ác Sinh vua của nhân dân Ngũ đô. Con là Ưu-đà-diên vua nước Nam hải. Con là Tần-bà-sa-la vua nước Ma-kiệt-đà. Lúc ấy, nhân dân trong khoảng mười một na-thuật⁹, cùng chúng bốn bộ và những trưởng giả tối tôn cả thấy là một ngàn hai trăm năm mươi người đến chỗ Thế Tôn, đánh lễ sát chân, rồi đứng qua một bên.

Bấy giờ, vua Ưu-điền ôm tượng bằng ngưu đầu chiên-đàn trong tay và nói kệ với Như Lai:

*Con có việc muốn hỏi
Từ bi hộ hết thảy
Người tạo hình tượng Phật
Được những phước đức gì?*

7. Kệ lược bớt chữ trong bản Hán: Không, Vô tướng, Vô nguyên, ba giải thoát môn.

8. Không vô, hay không tịch. Pāli: Suññatā.

9. Na-thuật 那術. Số đếm. Các phiên âm khác: Na-do-tha, na-do-đa, tương đương một vạn, ngàn vạn, hay ngàn ức. Skt. Nayuta.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bấy giờ, Thế Tôn lại dùng kệ đáp:

*Đại vương, hãy lắng nghe
Ta giảng nghĩa ít nhiều
Người tạo hình tượng Phật
Nay chỉ nói sơ lược.
Trước nhất, mắt không hư
Sau có được Thiên nhãn
Phân biệt rõ trắng đen
Đức tạo hình tượng Phật.
Hình vóc sẽ hoàn hảo
Ý chính, không mê lầm
Thế lực hơn người thường
Người tạo hình tượng Phật,
Hẳn không đọa đường ác
Khi chết sinh lên trời
Ở đó làm Thiên vương
Phước làm hình tượng Phật.
Phước khác không thể kể
Phước kia khó nghĩ bàn
Tiếng tốt vang bốn phương
Phước tạo hình tượng Phật.*

Lành thay, lành thay! Đại vương làm được nhiều lợi ích cho trời người mông mờ.

Lúc ấy, vua Ưu-điền vô cùng sung sướng.

Bấy giờ, Thế Tôn Thế Tôn vì bốn bộ chúng và năm vua nói về diệu luận. Luận về bố thí, luận về trì giới, luận về sinh Thiên; dục là tướng bất tịnh, là hữu lậu, là tai họa lớn, giải thoát là vi diệu. Khi Thế Tôn đã thấy tâm ý bốn bộ chúng đã được khai mở; như pháp mà chư Phật Thế Tôn thường thuyết, là Khổ, Tập, Tận, Đạo, Ngài cũng vì họ mà nói. Bấy giờ ngay trên chỗ ngồi hơn sáu vạn trời người dân, dứt sạch trần cấu, được mắt pháp trong sạch.

Bấy giờ, năm vua bạch Thế Tôn:

–Nơi này là phước tối diệu, là đất thiêng, nên Như Lai mới từ trời Đâu-suất xuống, thuyết pháp tại đây. Nay chúng con muốn kiến lập nơi này khiến vĩnh viễn không còn bị mục nát.

Thế Tôn bảo:

–Này năm vua! Các ông hãy xây dựng thần tự ở nơi này, đời đời hưởng phước không bao giờ hư hoại.

Các vua thưa:

–Phải xây dựng thần tự như thế nào?

Bấy giờ, Thế Tôn duỗi bàn tay phải, từ trong đất xuất hiện chùa Ca-diếp Như Lai. Nhìn năm vua mà bảo:

–Muốn tạo thần tự, hãy theo pháp này.

Lúc ấy, năm vua liền khởi xây đại thần tự ở nơi này.

Bấy giờ, Thế Tôn bảo các Tỳ-kheo:

–Tùy tùng của các Như Lai hằng sa trong quá khứ nhiều ít cũng như hôm nay không khác. Ngay cả tùy tùng của hằng sa chư Phật trong tương lai nhiều ít cũng như hôm nay

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

không khác. Nay kinh này đặt tên là Pháp Bản Du Thiên”.

Các Tỳ-kheo, hãy học điều này như vậy.

Bốn bộ chúng và năm vua sau khi nghe những gì Phật dạy, hoan hỷ phụng hành.

